

*Het nu volgend weekeinde is de allerlaatste mogelijkheid om een bezoek te brengen aan de tentoonstelling rond de houtsneden en houtgravures. Daarna wordt de tentoonstellingsruimte heringericht en gaan we voluit voor het thema van 2011: **De geschiedenis van de krant**. Als afsluiter van dit themajaar pakken we nog één keer uit met iets uniek, namelijk een mannekenblad over *Reinaert de Vos*, gedrukt met de originele houtblokken van de Jan Frans Willems-uitgave van 1858!*

Een terugblik naar de negentiende eeuw...

Exclusief mannekenblad van "Reinaert de Vos" !

In nieuwsbrief nr. 51 van maart 2010 meldden we de uitzonderlijke vondst van een Reinaert-uitgave van Jan Frans Willems uit 1858, gedrukt bij drukkerij Van Velsen in Mechelen. Bijzonder hierbij was niet enkel het boekje maar vooral het feit dat al de oorspronkelijke houtblokken voor deze geïllustreerde uitgave hierbij bewaard gebleven zijn. Deze vondst kreeg veel aandacht in de pers en werd dan ook in een aparte vitrine tentoongesteld. De maanden daarna werd ons dikwijls de vraag gesteld of we dit boekje niet zouden herdrukken. Zelf zagen we de meerwaarde niet in van een herdruk van dit populaire volksboek. Maar dat we met deze blokken nog iets zouden gaan doen stond al snel vast.

Mannekenblad

Een deelcollectie van de Historische Drukkerij zijn mannekenbladen.

Turnhout heeft er in de negentiende eeuw en begin twintigste eeuw een massa verspreid over België en Nederland. Van enkele Nederlandse drukkers is bekend dat ze illustraties van kinderboekjes

tevens gebruikten voor mannekenbladen. Dit bracht ons op het idee deze houtblokken in deze vorm te drukken. Het aantal tekstillustraties, zijnde precies twaalf, was perfect om in een mannekenblad te gieten. Eenmaal deze keuze vastgelegd konden we al de praktische zaken beginnen regelen.

Vorbereiding

Om de tekst te bewerken naar telkens vier regels per houtblok moesten we een Reinaert-specialist aanspreken. Peter Everaers, bestuurslid van het Reinaertgenootschap, was bereid de tekst zodanig aan te passen dat deze geschikt was voor het beoogde doel. Ondertussen kregen we van Caspar Wechgelaer, uitgever van Boekenpost, de tip naar vroeg negentiende eeuws blanco papier. Dat zou prachtig zijn, deze negentiende eeuwse houtblokken te drukken op papier uit die tijd. Probleem was de hoge kostprijs voor dit papier. Deze investering kon de Historische Drukkerij niet aan. En toch lieten we dit idee niet los. We kwamen uiteindelijk weer terecht bij Peter Everaers, die in ruil voor tweederde van de oplage het papier wilde financieren. Deze oplage werd vastgelegd op 75 exemplaren, 50 voor Everaers, 25 voor de Historische Drukkerij. Voor ons een mogelijkheid om de financiële kant van verdere projecten te financieren. Everaers legde de kostprijs voor het mannekenblad vast op 50 euro, waar beide partijen zich aan te houden hebben.

Pizzeriaromantiek

We zijn best een beetje fier toen we onderstaand persbericht onder ogen kregen. Begin dit jaar boden we dichter Tom Driesen aan zijn bundel gratis te realiseren. (zie nieuwsbrief nr. 50) De rebelse dichter was erg blij met dit aanbod, het is niet evident bij de traditionele uitgeverijen terecht te kunnen. De Historische Drukkerij verzorgde de vormgeving en de realisatie van zijn bundel op 300 exemplaren, en kijk...

Persbericht 11 november 2010:

De Turnhoutse dichter Tom Driesen heeft op de slotdag van de boekenbeurs de [Gouden Meeuw](#) voor beste vormgeving in ontvangst mogen nemen voor zijn bundel 'Pizzeriaromantiek'. De Gouden Meeuw is een prijs van de organisatie Creatief Schrijven die de prijs uitreikt aan boeken/ bundels die in eigen beheer verschenen zijn. 'Pizzeriaromantiek' is een dichtbundel die in stand kwam in samenwerking met de Historische Drukkerij van Turnhout.

Tom Driesen blijkt aan een succesjaar bezig te zijn. Eerder dit jaar won hij al de Nekka-nacht wedstrijd voor beste songtekst, werd zijn liefdesbrief uitverkozen tot beste uit 1001 inzendingen en hij werd derdes in de provinciale voorronde van het Belgisch kampioenschap poëtryslam. Tom Driesen was eerder al lid van het Turnhoutse Collectief Dichterbij.

De wereld volgens Gie Campo...

De productie

Nu de voorbereiding voor dit bijzondere project was afgerond kon eindelijk de productie ervan beginnen. De tekst werd gezet, de zeer verschillend van hoogte zijnde houtblokken werden perfect op letterhoogte gebracht en de vorm opgemaakt. Een proefdruk gaf een beeld van de nog uit te voeren correcties. Uiteindelijk ligt de drukvorm klaar en kan de volgende stap beginnen. Het negentiende eeuwse handgeschepte papier moet worden genat om een mooie afdruk te verkrijgen van de houtgravures. Ondertussen wordt de Uytterelst handpers (het 'leeuwke') in gereedheid gebracht. Nadat het vocht de vezels van het papier goed had open gezet kon een dag later de oplage van 75 exemplaren afgelopen maandag worden afgedrukt. Bij het verschijnen van deze nieuwsbrief ligt het gedrukte papier te drogen en kijken we terug op de realisatie van een bijzonder project!

Dit mannekenblad werd eenmalig gedrukt in een oplage van 75 exemplaren met de originele houten drukblokken van de Reinaert-uitgave van drukkerij Van Velsen uit 1858. Verkrijgbaar in de Historische Drukkerij voor de som van 50 euro.

Het nu volgende weekend is het laatste openingsweekend van dit jaar. Met dit mannekenblad sluiten we dan ook het jaar van de houtsneden en houtgravures af. Gedurende de maand december wisselen we de tentoonstelling naar het jaarthema van 2011: "Stop de persen! De geschiedenis van de krant." Iets om naar uit te kijken!

Volgend weekend, 27 en 28 november, is de Historische Drukkerij open tussen 13 en 17 uur.

Steenweg op Mol 84, 2300 Turnhout

Gezocht: vrijwilligers

De Historische Drukkerij blijft stevig verder werken aan de toekomst. Wij gaan voor groei, maar dat is enkel mogelijk met een uitgebreide vrijwilligersploeg. Enkel op deze manier kunnen plannen verder uitgewerkt, versterkt en gerealiseerd worden.

Heb jij interesse in het grafische verleden? Ben je niet bang om bezoekers op een aangename manier deze boeiende geschiedenis te vertellen? Of wil je de werking van de Historische Drukkerij ondersteunen en bijvoorbeeld de balie bemannen (m/v) gedurende tijdens de opendeurdagen? Dan ben jij diegene die wij graag in ons vrijwilligersteam opnemen.

Interesse? Neem dan contact op met Herwig via volgend mailadres: info@historischedrukkerij.be

Bezoek de tentoonstelling!

**Laatste Openingsweekend !!
2010**

27-28 november

Telkens open van 13 tot 17 uur.
Vrije toegang

HISTORISCHE DRUKKERIJ TURNHOUT

Steenweg op Mol 84 – 2300 Turnhout

Telefoon: +32 (0) 14 42 00 34

e-mail: info@historischedrukkerij.be

www.historischedrukkerij.be